

**Skupština Crne Gore
Parlamentarni institut
Istraživački centar**

Kratka informacija:

Upotreba znakovnog jezika u parlamentu

Podgorica, decembar 2014. godine

Broj: 14/2014

Klas. br: 00-52/14-

Datum: decembar 2014. godine

Pripremio: Istraživački centar – Parlamentarni institut

**Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stav Skupštine Crne Gore*

U ovom dokumentu predstavljeni su podaci u vezi sa prevođenjem na znakovni jezik tokom događaja koji se održavaju u parlamentu za sljedeće države: Andora, Austrija, Češka, Grčka, Gruzija, Hrvatska, Izrael, Letonija, Lichtenštajn, Makedonija, Norveška, Rumunija, Srbija, Švajcarska i Ukrajina.

Zemlja	Prevođenje na znakovni jezik tokom događaja koji se održavaju u parlamentu	Napomena
Andora	Ne postoji.	Internet stranice Parlamenta prilagođene su licima sa oštećenim vidom.
Austrija	Prevođenje na znakovni jezik obezbijeđeno je tokom plenarnih sjednica. Na sjednicama odbora obezbijeđeno je jedino u slučaju kada je članovima ili svjedoku (witness) potrebno prevođenje. Tokom ostalih događaja u Parlamentu nije obezbijeđeno prevođenje na znakovni jezik, pri čemu može biti donijeta odluka o obezbjeđivanju prevoda u pojedinim slučajevima.	Na internet stranicama Parlamenta dostupne su osnovne informacije o parlamentarizmu u kratkom videosnimku na znakovnom jeziku: http://www.parlament.gv.at/GESP/
Češka	Ne postoji.	
Grčka	Prevođenje na znakovni jezik obezbijeđeno je tokom javnih događaja u Parlamentu, odnosno tokom događaja koji su namijenjeni javnosti.	U Parlamentu su preduzete sve ergonomske mjere u cilju obezbjeđivanja pojedinicima (zaposlenima u Službi i poslanicima) nezavisnosti i autonomije u radnom okruženju.
Gruzija	Ne postoji.	
Hrvatska	Prevođenje rasprave na znakovni jezik obezbijeđeno je jedino tokom predstavljanja izvještaja o aktivnostima koji Ombudsman za lica sa invaliditetom podnosi Parlamentu jednom godišnje.	
Izrael	Prevođenje na znakovni jezik obezbjeđuje se na zahtjev, pri čemu postoji razlika između prevođenja koje zahtijevaju predsjednik i poslanici i prevođenja koje zahtijevaju gosti, i to u pogledu finansiranja prevođenja. Uglavnom se na znakovni jezik prevode događaji u kojima učestvuju lica sa invaliditetom ili događaji koji su od posebnog značaja za lica sa invaliditetom.	U zgradi Parlamenta postoje i liftovi koji su prilagođeni licima sa invaliditetom. Osim toga, postoji određeni broj lica sa invaliditetom među zaposlenima u Parlamentu, kojima je obezbijeđen pojedinačni radni prostor prilagođen njihovim potrebama.

Letonija	Ne postoji.	
Lihtenštajn	Ne postoji.	
Makedonija	Ne postoji praksa redovnog prevođenja na znakovni jezik. Međutim, tokom procedure usvajanja Zakona o upotrebi znakovnog jezika, u plenarnoj sali bilo je obezbijedeno prevođenje na znakovni jezik. Takođe, prevod je bio emitovan na televizijskom kanalu Parlamenta.	
Norveška	Ne postoji prevođenje na znakovni jezik. Prevođenje na znakovni jezik tokom plenarne sjednice bilo je obezbijedeno samo dva puta, kada su razmatrana pitanja od posebnog značaja za lica sa oštećenim sluhom. Tom prilikom, Parlamentu je bio upućen zahtjev za obezbjeđivanje prevoda na znakovni jezik.	
Rumunija - Senat	Ne postoji.	Plenarne sjednice Parlamenta na znakovni jezik prevode prevodioci određenih televizijskih kuća.
Srbija	Ne postoji.	
Švajcarska	Ne postoji.	
Ukrajina	Ne postoji, ali u slučaju potrebe može biti obezbijedeno prevođenje na znakovni jezik.	U slučaju događaja namijenjenih opštoj javnosti, prevođenje na znakovni jezik je obezbijedeno u skladu sa Zakonom o radio-televiziji koji obavezuje sve televizijske kanale da upotrebljavaju prevođenje na znakovni jezik za zvanična saopštenja Parlamenta, Vlade, predsjednika i Ustavnog suda.

Izvor: ECPRD Request 2709 *Sign Language Interpretation at events in Parliament*, December 2014